

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3457/2023. (XI. 7.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Czine Ágnes, dr. Márki Zoltán, valamint dr. Salamon László* alkotmánybírók különvéleményével meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Törvényszék 1.Bf.144/2022/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Győrfi András ügyvéd) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Debreceni Törvényszék 1.Bf.144/2022/9. számú végzése, valamint az ennek alapjául szolgáló Debreceni Járásbíróság 5.B.555/2021/11. számú ítélete és a Debreceni Járásbíróság 5.Bpk.1500/2021/4. számú büntetővégzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdését.
- [3] 1.1. A bíróság által megállapított tényállás szerint az indítványozó 2021. július 14-én 00 óra 40 perc körüli időpontban Debrecen belterületén ittas állapotban gépi üzemmódban működtetett elektromos rollerrel közlekedett. A rendőrfőnök a vádlottat haladása során közúti ellenőrzés érdekében megállították és intézkedés alá vonták. Az indítványozó az általa vezetett járművel a rendőri intézkedésig mintegy 100 métert tett meg ittas állapotban.
- [4] A vádlottal szemben az intézkedés során az alkoholmérő berendezés 00 óra 41 perckor 0,30 mg/l értéket mutatott, ezért a vádlottat hiteles légalkoholmérés érdekében a Debreceni Rendőrkapitányságra előállították. A vádlottal szemben alkalmazott légalkoholmérő berendezés 00 óra 56 perckor 0,38 mg/l, majd 01 óra 31 perckor 0,36 mg/l értéket mutatott.
- [5] A Debreceni Járási Ügyészség az indítványozóval szemben vádat emelt a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 236. § (1) bekezdésében meghatározott és aszerint minősülő ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt, és indítványozta, hogy a bíróság büntetővégzés meghozatalával bírálja el az ügyet.
- [6] A Debreceni Járásbíróság 5.Bpk.1500/2021/4. számú büntetővégzésében a vádlottal szemben ittas járművezetés vétsége miatt 150 000 Ft pénzbüntetést és 10 hónap közúti járművezetéstől eltiltást szabott ki. A járművezetéstől eltiltás időtartamába beszámítani rendelte a 2021. augusztus 30-a óta eltelt időt. A büntetővégzés ellen a védő tárgyalás tartása iránti kérelmet terjesztett elő. A Debreceni Járásbíróság 5.B.555/2021/11. számú ítéletében a Debreceni Járásbíróság büntetővégzését helybenhagyta.
- [7] A vádlott a vallomásaiban az alkoholfogyasztás tényét és az alkoholszintmérés eredményét elismerte, azonban a terhére rótt bűncselekmény elkövetését tagadta. Védekezésében először arra hivatkozott, hogy az elektromos rollert nem elektromos üzemmódban használta, hanem lábbal hajtotta. Későbbi védekezésében már azt adta elő, hogy nem emlékszik, hogy használta-e a belső erőgépet. Majd utolsó szó jogán azt adta elő, hogy az elektromos rollerrel nem lehet elkövetni a bűncselekményt, mivel a Btk. nem szabályozza, és nem lehet kiterjesztő módon a rollert járműnek tekinteni.

- [8] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Debreceni Törvényszék az 1.Bf.144/2022/9. számú végzésében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, azzal, hogy a közúti járművezetéstől eltiltás tartamába az elsőfokú ítélet kihirdetésétől 2022. június 30. napjáig eltelt időt is beszámítani rendelte.
- [9] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság bizonyításértékelő tevékenységével, amikor nem fogadta el a vádlott védekezését, amely szerint gépi meghajtás nélkül közlekedett az elektromos rollerrel. A kihallgatott intézkedő rendőrök egybehangzó és következetes vallomása szerint a vádlott egyértelműen a beépített erőgép segítségével közlekedett a rollerrel, ezért is kezdeményeztek intézkedést vele szemben. A tanúk vallomása szerint egyetlen erős lábhajtással kivitelezhetetlen lett volna a vádlott által megtett távolság.
- [10] Az elektromos roller valamely járműkategóriába való besorolásának hiányából eredő jogbizonytalanságot szüntette meg a Kúria a 2022. október 5-én kelt, Bfv.II.442/2022/5. számú végzésében levezetett jogértelmezésével. Eszerint jármű az, ami a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 1. számú függelék II. a) pontjában foglaltaknak megfelel, azaz közúti szállító vagy vontatóeszköz, az ott meghatározott kiterjesztésekkel és kivételekkel. A roller (elektromos roller) vitathatatlanul közúti szállítóeszköz, a hivatkozott jogszabályhely pedig nem emeli ki a jármű fogalma alól. A következetes bírói gyakorlat szerint gépi meghajtásúnak kell tekinteni azokat a közúti járműveket, amelyeket beépített erőgép hajt. A jogszabály hierarchiában magasabb helyet elfoglaló Btk. értelmében a „gépi meghajtású járművek” jóval tágabb járműkategóriát ölel fel, mint a KRESZ 1. számú függelék II. pontjában írt „gépjármű” kategória. Az elektromos roller tehát jármű, gépi meghajtása pedig egyértelmű, amellyel a közúton ittas állapotban közlekedő vádlott a járművezetés ittas állapotban vétségét valósította meg. A Kúria hivatkozott határozatának indoklása értelmében a 168/2013/EU rendeletről levont védelmi következtetés – mely szerint az elektromos roller nem minősül járműnek, mert nincs rajta legalább egy ülőhely – sem állja meg a helyét, hiszen ezen rendelet a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok típusjövahagyásáról, illetve piacfelügyeletéről szól, az elektromos rollerre rendelkezést nem tartalmaz, amely azonban nem jelenti azt, hogy a rendelet hatályán kívül eső önegyensúlyozó, illetve legalább egy ülőhellyel nem rendelkező, a jármű fogalmának egyébként megfelelő eszközök ne lennének járműnek tekinthetők.
- [11] A védelem által hivatkozott, az elektromos roller valamely járműkategóriába való besorolásának hiányában tesztet öltő joghézagot tehát a Kúria irányadó jogértelmezése kitöltötte tartalommal, amellyel egységes és következetes bírói gyakorlatot teremt. A Btk. időbeli hatálya körében megfogalmazott visszaható hatály tilalma pedig a jogszabályok értelmezésére nyilvánvalóan nem vonatkozik, már csak azért sem, mert nem egy egységes helytelen jogértelmezési gyakorlatot, hanem az eltérő bírói döntésekben megnyilvánuló jogbizonytalanságot szüntette meg a Kúria, amit mi sem támaszt jobban alá, hogy jelen ügyben az elsőfokú bíróság is helyes jogértelmezéssel minősítette az elektromos rollert gépi meghajtású járműnek.
- [12] A büntetés kiszabása körében a járásbíróság elmulasztott utalni a büntetés Btk. 79. §-ában megfogalmazott céljára, valamint a Btk. 80. §-ában rögzített büntetés kiszabási elvekre. Az első fokon eljáró bíróság a büntetés kiszabására kiható körülményeket hiánytalanul feltárta.
- [13] A másodfokon hozott döntés értelmében az elsőfokú bíróság büntetési nemként helyesen választotta meg a vádlottal szemben a pénzbüntetést és a közúti járművezetéstől eltiltást. A vádlott esetében az elkövetett bűncselekmény valós tárgyi súlya és az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyessége, a súlyosító körülmények súlya és nyomatéka folytán a kiszabott büntetés enyhítésére a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget. A kiszabott pénzbüntetés eltúlzottnak egyáltalán nem tekinthető, ha figyelembe vesszük azt is, hogy a vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabására kizárólag a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával kerülhetett sor. Jelen esetben a járművezetéstől eltiltás Btk. 55. § (2) bekezdésében meghatározott kötelező esete áll fenn. A vádlott mindenféle váratlan és méltányolható ok nélkül vezetett ittas állapotban, ezért vonatkozásában a járművezetéstől eltiltás kötelező alkalmazásának mellőzését eredményező különös méltányolást érdemlő eset nem áll fent. A kiszabott pénzbüntetés és a közúti járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabási elvekre figyelemmel mindenképpen indokolt, azokkal arányban áll, de egyben elegendő is ahhoz, hogy a büntetési célok elérését is képes legyen előreláthatóan szolgálni.
- [14] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a közúti járművezetéstől eltiltás tartamába az elsőfokú ítélet kihirdetésétől, a beszámítás folytán még hátralévő időt a Btk. 56. § (2) bekezdése alapján beszámította.
- [15] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Debreceni Törvényszék 1.Bf.144/2022/9. számú végzése, valamint az ennek alapjául szolgáló Debreceni Járásbíróság 5.B.555/2021/11. számú ítélete és a Debreceni Járásbíróság 5.Bpk.1500/2021/4. számú büntetővégzése alap törvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdését.

- [16] Az indítványozó sérelmezte, hogy a bíróságok megállapították büntetőjogi felelősségét a Btk. 236. § (1) bekezdésében foglalt ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt. Az indítványozó szerint a fenti rendelkezés megkívánja, hogy gépi meghajtású járművel kövesse el a bűncselekményt, az elkövetés ugyanakkor egy elektromos rollerrel történt. Az indítványozó büntetőjogi felelősségre vonása egy olyan bűncselekmény miatt történt, amelynek elkövetési eszközéről a jog az elkövetés idején nem rendelkezett, arra semmilyen szabályozás nem vonatkozott. A bíróságok a KRESZ kiterjesztő értelmezése mellett a 2022. októberében született Bfv. II.442/2022/5. számú kúriai végzésben leírtakra mint iránymutatásra támaszkodtak annak érdekében, hogy a bűncselekmény megállapítást nyerjen. A bíróságok figyelmen kívül hagyták, hogy a cselekmény elkövetésekor a rollerek jogszabályi szabályozása egyértelműen nem létezett, azok nem voltak tisztázottak, ezért az elkövetés idején az indítványozó sem tudhatta, hogy cselekménye egy büntetőjogi tényállást valósíthat meg. A bíróságok jogértelmezése és jogalkalmazása olyan hatalmi túlsúlyhoz vezet, amely a büntetőjogi felelősség önkényes módon történő megállapítását eredményezi. A jogalkalmazói hatalom nem veheti át a jogalkotó feladatát, ez a korlátozás a *nullum crimen sine lege* elvben került kimunkálásra. Véleménye szerint a bíróságok önkényes jogalkalmazása a bűncselekmény törvényi tényállásának kiterjesztő értelmezésében valósult meg.
- [17] Álláspontja szerint mivel a jogalkotó jogalkotási kötelezettségének nem tett eleget és az elektromos rollerrel való közlekedést nem szabályozta megfelelően, annak részletszabályait nem dolgozta ki és a közlekedési eszköz kategorizálását sem tette meg, a jogalkotói mulasztás odavezetett, hogy nemcsak a norma címzettjei nem értesülhettek az elektromos rollerre irányadó közlekedési szabályokról, hanem a jogalkalmazók sem tudtak egyértelműen állást foglalni. Ennek következménye lett, hogy az egyes bíróságok ugyanazon cselekményeket bűnösségük szempontjából különféle módokon értékelték. Ezt a szerteágazó jogalkalmazást a Kúria kvázi jogalkotóként kívánta helyreigazítani Bfv.II.442/2022/5. számú végzésével, amellyel a bűncselekmény megállapításának lehetőségét teremtette meg az elektromos rollerrel kapcsolatos ügyekben. A joggyakorlatot egységesítő végzés azonban figyelmen kívül hagyta azt, hogy a büntetőjogi szabályokat törvényi szinten szükséges szabályozni. Az indítványozó ügyében a bíróságok önkényesen, egy nem szabályozott életviszony alapján a bűncselekmény elkövetését állapították meg. A bíróságok az indítványozó szerint az állampolgárokat vonják felelősségre a jogalkotó mulasztása miatt, és ezzel alapjogsértések sorát követik el. Véleménye szerint a jogalkalmazás és a jogalkotás fenti követelményeknek való meg nem felelése igazságtalan, aránytalan és méltánytalan helyzetbe hozza az állampolgárokat.
- [18] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [19] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt a benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogának kimerítését követően.
- [20] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [21] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésével összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [22] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon. {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}.
- [23] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bírósági döntések felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasza egészében nem

alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja és a támadott ítéletben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.

- [24] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [25] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. október 16.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró különvéleménye

- [26] Nem értek egyet a rendelkező részben foglaltakkal, ezért a végzés elfogadását a szavazatommal nem támogatam. Úgy gondolom, hogy a többségi döntés nem jutott helyes következtetésre, amikor azt állapította meg, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bírósági döntések felülbírálatára irányult.
- [27] Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak az indítványt be kellett volna fogadnia és érdemi eljárás keretében kellett volna megvizsgálnia, hogy az indítványozó büntetőjogi felelősségét megállapító bíróságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésével összhangban álló döntést hoztak-e.
- [28] A többségi állásponttól eltérő véleményemet az alábbi érvek mentén alakítottam ki.
- [29] 1. Közismert, hogy Budapesten a mindennapok közlekedésében rendszeresen részt vesznek az elektromos rollerekkel, a városképhez lassan hozzátartoznak. A XXI. században az elektromos rollerek használatával a mikromobilitás példája konstatálható, amely abban nyilvánul meg, hogy egyrészt az urbanizációs közlekedés negatív jelenségeit [pl. rendszeres közlekedési akadályokat (dugók)] próbálják ily módon enyhíteni. Az új eszközök (elektromos roller, segway stb.) megjelenése azonban a mindennapokban számos kérdést is felvetett. A biztonságos közlekedés megteremtése érdekében ezért az ezen új eszközökre vonatkozó szabályozás nem mellőzhető. Ugyanis a biztonságos közlekedés érdekében mindenki számára egyértelművé kell tenni, hogy az ilyen eszközt, például elektromos rollert használók milyen szabályozási környezet mellett használhatják, vala-

mint azt is egyértelművé kell tenni, hogy a jogszerűtlen használatnak milyen következményei lesznek. A KRESZ – 1. számú függelékének II. a) pontjában – rögzíti a járműkategóriákat, részben általános járműfogalmat, és számos *sui generis* járműkategóriát is meghatároz. Épp a rohamosan fejlődő mikromobilitás miatt sem határozható meg a teljeskörű járműkategória-fogalom. Azonban a törvényalkotó a KRESZ függelékében a fentiek szerint meghatározza, hogy mi minősül járműnek. Ezek szerint járműnek minősül „a közúti szállító- vagy vontató eszköz, ideértve az önjáró vagy vontatott munkagépet”. Azonban azt is definiálja ez a törvényhely, hogy mi nem minősül járműnek, így nyújt segítséget a jármű fogalmának meghatározásához. Így nem minősül járműnek „a kerekesszék, a gyermekkocsi és a talicska”. Látható, hogy a KRESZ ténylegesen nem rögzíti az elektromos roller fogalmát és nem minősíti járműnek.

- [30] Felismerte a jogalkotó, hogy nem mellőzhető ezen elektromos rollereknek a KRESZ szerinti szabályozása, mert időnként még az autópályán is részt vesznek az elektromos rollerekkel a közlekedésben (közlekedésbiztonság), másrészt az elektromos roller kategóriát nem ismeri a KRESZ. A rendelkezésre álló jogalkotásra vonatkozó információk szerint a törvényalkotó három minisztérium bevonásával akként szeretné szabályozni az elektromos rollerekre vonatkozó szabályozást, hogy a 25 kilométer/órás végsebességű elektromos rollerekre, elektromos kerékpárokra ugyanazok a szabályok vonatkoznak majd, mint a kerékpárokra. Ezek a szabályozások a kis sebességű e-rollerekre, segwayekre és a rollermegosztó szolgáltatások eszközeire is irányadók. Abban az esetben, ha a jármű végsebessége meghaladja a 25 kilométer/órát, már segédmotoros kerékpárnak minősül [https://www.parlament.hu/irom42/05004/05004-0001.pdf, https://hirado.hu/belfold/cikk/2023/03/26/alairasra-var-az-uj-kresz-modositas-tervezete-a-kerekparokhoz-sorolhatjak-az-elektromos-rollereket].
- [31] 2. Az elektromos roller valamely járműkategóriába való besorolásának a hiánya a jogalkalmazói tapasztalatok szerint komoly kételyeket keltett a kapcsolódó jogellenes magatartások miatti felelősségre vonás rendjét és kereteit érintően. Az ebből eredő jogbizonytalanságot a Kúria igyekezett megszüntetni a 2022. október 5-én kelt, Bfv.II.442/2022/5. számú végzésében levezetett jogértelmezéssel. A konkrét ügyben eljáró bíróságok ezt a jogértelmezést követve állapították meg az indítványozó büntetőjogi felelősségét.
- [32] Úgy vélem, hogy a Kúria utalt végzésében foglalt jogértelmezés kapcsán a legfőbb bírói fórum túllépte az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében a jogegység biztosítására vonatkozó alaptörvényi felhatalmazás kereteit, vagyis megsértette a hatalommegosztás elvét, ugyanis pótolta határozatában a KRESZ-ből hiányzó jogszabályi rendelkezést.
- [33] Utalni kell rá, hogy az Alkotmánybíróság a hatalommegosztás elvének és a bírói hatalmi ág önálló jogszabály-értelmező tevékenységének az összefüggésével számos korábbi határozatában foglalkozott. A bírói hatalmi ágat, amely elválik a törvényhozó és a végrehajtó hatalomtól, az állami hatalom azon megnyilvánulásaként írta le az Alkotmánybíróság, amely az erre rendelt szervezet útján a vitássá tett vagy megsértett jogról – törvényben szabályozott eljárás során – kötelező erővel dönt [53/1991. (X. 23.) AB határozat]. A bírói hatalmi ág önálló jogszabály-értelmező tevékenységének jelentőségét hangsúlyozta az Alkotmánybíróság a 42/2004. (XI. 9.) AB határozatban is, a hatalommegosztás szempontjából. E döntés többek között rámutatott: a jogalkalmazás egységességének biztosítása érdekében többféle alkotmányos megoldás lehetséges az igazságszolgáltatás rendszerén belül. Önmagában azzal a ténnyel nem sérül a jogalkotói hatalom, benne a törvényhozói hatalmi ág alkotmányos jogköre, hogy a bírói hatalom a jogszabályoknak egységesen alkalmazandó tartalmat ad. A „bírói jogalkotás”, amíg az kizárólag a jogszabályok értelmezésén alapul (amíg a bírói-ítélkezési hatalom nem veszi át alapvetően és közvetlenül a jogalkotás funkcióját), nem kerül ellentétbe a hatalommegosztás elvével {ABH 2004, 551, 571.; 11/2015. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [27]; 2/2016. (II. 8.) AB határozat (Indokolás [40]); 19/2017. (VII. 18.) AB határozat (Indokolás [26]); 1/2020. (I. 2.) AB határozat, Indokolás [36]}. A Kúriát az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése hatalmazza fel – és kötelezi egyben – a bírósági jogalkalmazás egységességének biztosítására.
- [34] A fentiek értelmében a Kúria arra rendelkezik felhatalmazással, hogy az elektromos rollerre irányadó jogszabályoknak egységesen alkalmazandó tartalmat adjon. Arra ugyanakkor nincs lehetősége, hogy a hatályos (büntető)jogi szabályozásból hiányzó valamely konkrét szabályt „bírói jogalkotással” pótoljon.
- [35] Meglátásom szerint jelen ügyben az érdemi alkotmányossági vizsgálat keretében értékelni kellett volna, hogy a Kúria nem lépte-e át a jogszabályértelmezés fentiek szerint meghatározott alkotmányos kereteit. Amennyiben ugyanis az utalt végzést a Kúria a jogegység biztosítására vonatkozó felhatalmazás kereteit túllépve hozta meg, az az Alaptörvény C) cikk bekezdésének a megsértését valósítja meg.
- [36] 3. A kúriai végzés Alaptörvénnyel való összhangjának az esetleges hiánya nem csupán önmagában, hanem az indítványozó által hivatkozott alaptörvény-ellenesség, az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében foglalt jogelvek sérelme szempontjából is meghatározó. A bíróságok jogértelmezése és jogalkalmazása ugyanis olyan ha-

talmi túlsúlyhoz vezethet, amely a büntetőjogi felelősség önkényes módon történő megállapítását eredményezi. A jogalkalmazói hatalom nem veheti át a jogalkotó feladatát, ez a korlátozás a *nullum crimen sine lege* elvben testesül meg.

- [37] Legutóbb a 24/2021. (VII. 21.) AB határozatban vizsgálta az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdését, valamint annak keretében a *nullum crimen sine lege* és a *nulla poena sine lege* elvek jelentését. A határozatban rámutatott, hogy az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a *nullum crimen* és a *nulla poena sine lege* elvekből fakad az államot terhelő azon minimális közjogi alkotmányos követelmény, hogy a büntetőhatalom gyakorlásának feltételeit előzetesen törvényben rögzíteni kell, vagyis a bűncselekményt törvényben kell tiltani és törvényben kell büntetéssel fenyegetni. Emellett a döntés rámutatott: a *nullum crimen sine lege* és a *nulla poena sine lege* elvből levezethetők olyan követelmények és tilalmak, amelyek a büntetőjog valamennyi olyan szabályára irányadók, amelyek az egyéni büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából jelentősek. Ezek közül kiemelte – egyebek mellett – a parlament által meghozott törvény követelményét (Indokolás [34]). Ezáltal az Alkotmánybíróság legújabb gyakorlatában is megerősítette, hogy a büntetőjog törvényi szintű szabályozásának a követelménye az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésének immanens és a jogalkalmazó mellett a jogalkotó számára is kötelező része.
- [38] Úgy vélem, hogy az indítványozó kifogásai alapján a konkrét ügyben is helye lett volt a fenti szempontok alapján értékelni, hogy az indítványozó felelősségre vonása valóban megfelelő, törvényi szintű szabályozás alapján történt-e.
- [39] 4. Szükségesnek tartottam volna továbbá azt is, hogy az Alkotmánybíróság vegye figyelembe az elektromos rollerek használatának a jogi szabályozására irányuló jogalkotói szándékot. Ilyen szándék körvonalazódására utal, hogy a Belügyminisztérium államtitkára országgyűlési képviselői kérdésre válaszolva 2023 szeptemberében úgy nyilatkozott, hogy a jelenleg is folyamatban lévő KRESZ módosítás eredményeként az elektromos rollerekkel történő közlekedés szabályai hamarosan megjelenhetnek a jogszabályi rendelkezések között.
- [40] Megítélésem szerint az Alkotmánybíróságnak érdemi vizsgálata során tájékozódnia kellett volna ilyen jogalkotói szándék létezéséről és tartalmáról annak érdekében, hogy a jogi szabályozás kialakítása az Alaptörvényből fakadó követelményekkel összhangban, hosszú távon is megnyugtatóan történhessen.

Budapest, 2023. október 16.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán alkotmánybíró különvéleménye

- [41] 1. Nem értek egyet a visszautasító rendelkezéssel, álláspontom szerint az alkotmányjogi panasz befogadásának lett volna helye. Kisebbségben maradván különvéleményt csatolok a végzéshez [Abtv. 66. § (2) bekezdés].
- [42] 2. Álláspontom indokai a következők. Előrebocsátom, nem az a kérdés, hogy az alkotmányjogi panaszra érdemben milyen válasz lenne adható, hanem az, hogy az érdemi válasz lehetőségének van-e tárgyszerű, abból okszerűen következő, azt észszerűen alátámasztó, s ekként célszerű indoka – függetlenül attól, hogy érdemben milyen választ tartanék helyénvalónak. Különvéleményem tehát nem valamely érdemi válasz mellett érvelés, hanem a visszautasítás helyessége iránti kétségem megfogalmazása. Másképpen szólva az adott ügyben van (lett volna) miről érdemben szólni.
- [43] 3. Az indítványozó kifogásolta, hogy a támadott jogerős ítélet bűnösnek mondta ki ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségében [Btk. 236. § (1) bekezdés].
- [44] A bűnösség ténybeli alapja szerint az indítványozó 2021. július 14-én egy város belterületén (a támadott jogerős ítélet tényállása szerint közúton) ittas állapotban gépi üzemmódban működtetett elektromos rollerral közlekedett.
- [45] Az alapügy irataiból kitűnően:
– 2021. július 14-e a vád szerinti bűncselekmény elkövetési időpontja;
– 2021. szeptember 15-én történt a vádemelés (érkezett a vád a bírósághoz);
– 2021. október 5-én a járásbíróság büntetővégzést hozott, büntetést szabott ki (védő tárgyalás tartását kérte);

- 2022. március 17-én meghozott ítéletével a járásbíróság bűnösnek mondta ki az indítványozót (védelem felbezett);
- 2022. november 22-én meghozott végzésével a törvényszék helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [46] Az alapügyben hozott bírósági határozatokból kitűnően kétségtelen, hogy a járásbíróság a 2022. március 17-én meghozott ítéletében az illetékes törvényszék Büntető Kollégiumának 2021. november 25-i keltezésű állásfoglalására, a másodfokú bíróság pedig a Kúria 2022. október 5-én meghozott végzésében kifejtett jogértelmezésére hivatkozott.
- [47] Ez az ügy tényszerűsége.
- [48] 4. Az ügy tényszerű adataiból okszerűen következő, hogy az alapügyben a – bűnösség kérdése vonatkozásában meghatározó – törvényszéki kollégiumi állásfoglalás és kúriai eseti döntés szerinti jogértelmezés, egyaránt a vádban felrótt cselekmény elkövetési időpontját követően született.
- [49] Megemlítem, hogy árnyalatnyi, ám lényeges különbség, hogy a jogszabály hatályáról, avagy egy jogértelmezés (kiváltképp a bűnösség megalapozását célzó jogértelmezés) hatályáról van-e szó. Utóbbi kapcsán pedig nyilvánvaló jelentőséggel bírő körülmény az adott jogértelmezés mineműsége, ehhez képest eseti döntésben, avagy jogegységet eredményező döntésben megnyilvánulása.
- [50] Kétségtelen, hogy a büntetőjogtól nem idegen, miszerint bizonyos körülményeknek törvényi meghatározás, meghatározottság nélkül is meghatározó jelentősége van a büntetőjogi felelősségre vonás szempontjából (pl. sértett bejegyzése, megengedett kockázatvállalás, hivatali kötelesség teljesítése). Ez a materiális bűncselekményfogalom természetes következménye.
- [51] Ugyanakkor kétségtelen az is, hogy az ilyenek rendeltetése a büntetőjogi felelősségvonás akadályaként bír (kimentési) jelentőséggel, nem pedig a felelősségrevonás alapjaként. Utóbbi vonatkozásában a törvényi meghatározottság (s benne a *nullum crimen sine lege*, illetve az *analogia legis* tilalma) feltétlen, alkotmányos elvárás.
- [52] Kétségtelen továbbá, hogy jogegységi értelmezés tárgya lehet egy büntetőjogi norma terjedelmének megszába, s annak esetleges tágító eredményének hatálya a jogegységi értelmezés időpontját megelőző elkövetésre is vonatkozatható – lévén az a feltevés, hogy a normában eleve benne volt a helyes a tartalom, csupán a gyakorlat azt nem ismerte fel. Vagyis valójában nem lehet szó a norma visszaható hatályáról. Ezt lehet mondani.
- [53] Ugyanakkor azt nem lehet mondani, hogy a jogegységi rendezés (közjogi és perjogi) feltételei hiányában, illetve anélkül bárminemű kollégiumi állásfoglalás, avagy eseti döntés szerinti és a büntetőjogi felelősség lehetőségét tágító/bővítő értelmezés eleve jogegységi, ekként kötelező, kötelezően követendő érvénnyel jár.
- [54] Különösen akkor – ha mint jelen ügyben – a későbbi felismerés alapján vált lehetővé az elítélés.
- [55] 5. Mindemellett kétségtelen az is, hogy amint az alapügyben jelentőséget kapott kúriai határozatból is kitűnik (BH2022. 319.), a Kúria értelmezése valójában nem azt mondja meg, hogy a vád szerinti elkövetéshez használt eszköz jármű, hanem valójában csupán azt állapítja meg egyértelműen, miszerint nem tartozik a háttér norma szerinti, jármű alóli kivételek sorába, tehát jármű.
- [56] Az alapügyben felrótt bűncselekmény törvényi tényállása kétségtelen nem nyitott törvényi tényállás (aminek esetében kétségtelen az eredménycentrikusság), hanem kerettényállás, ami feltételezi, hogy az elkövetési magatartástovábbkonkretizálása normában megjelenik, ekként megismerhető, s nincs helye eredménycentrikusságnak.
- [57] Az adott háttérnorma, illetve aszerinti kategorizálás rendeltetése – értelemszerűen – részint a közlekedésben (nem gyalogos módon) részvételhez használt eszközök meghatározása, részint pedig, e meghatározottságra épülve a hatósági engedélyhez kötés kiismerhető feltételrendszere.
- [58] Következésképpen meghatározó jelentősége van az ezáltal rendezettségnek, ami kétségtelen jogalkotási feladat, illetve felelősség tárgya.
- [59] A jog magatartási szabály, jogsértés csak emberi magatartás lehet, büntetőjogsértés pedig csak olyan magatartási tilalom lehet, ami törvényben előírt, így előrelátható, ennél fogva elkerülhető, ennek folytán felróható, miáltal számonkérhető, s ekként végeredményben büntethető.
- [60] 6. Jelentősége van tehát annak, hogy mennyiben volt előrelátható az adott – később kialakított jogértelmezéssel megállapított – magatartási tilalom. Megemlítem a Legfelsőbb Bíróság szintén felülvizsgálatban – s a lőfegyverre vonatkozó korabeli, többszintű szabályozás nehezen értelmezhetősége kapcsán – hozott döntését, miszerint „Ténybeli tévedés címén a lőfegyverrel visszaélés büntetében a terhelt bűnössége nem állapítható meg, ha olyan légfegyver birtokába jut, amelyről nem tudja, hogy az igazgatási jogszabály értelmében lőfegyvernek minősül” (BH1998. 408., Bfv.III.1628/1997.).

- [61] Azaz önmagában az, hogy valamely eszköznek a mivolta, mibenléte megfeleltethető egy igazgatási norma szerinti valamely kategóriának, nem feltétlen jelenti azt, hogy a laikus személy számára is adott ez a megfeleltetés; különösen így van ez akkor, ha ez a megfeleltetés csupán a megítélendő magatartást követően, egy később való felismerés, értelmezés révén válik nyilvánosan megismerhetővé.
- [62] Az alapügyben alkalmazott kollégiumi állásfoglalás, illetve eseti döntés szerinti jogértelmezés kapcsán megemlítem végül, hogy annak időbelisége felveti azt is, hogy milyen eséllyel lehetett ez ellenében gyakorolni a védelmet, másképp szólva nem volt-e meglepetésszerű a bíróságok ebbéli álláspontja, ami pedig az eljárás tisztességessége szempontjából bír jelentőséggel. Az adott értelmezés ugyanis – valójában – azt is jelenti, hogy a bizonyítás terhe átfordul, nem a vádnak kell bizonyítani, hogy az elkövető a tilalom ismeretében szabályszegő volt, hanem a védelemnek kell bizonyítani, hogy a használt eszköz nem jármű (amint egyébként a bírósági határozatokból kitűnően történt is).
- [63] 7. Végül – csupán az iméntiek háttérben – megemlítem a következőket.
- [64] „Az Alkotmány 8. § (1) és (2) bekezdése megköveteli, hogy törvény és ne alacsonyabb szintű jogforrás határozza meg a büntetendő cselekményeket (a büntetendőséget) és azok büntetését (a büntetéssel fenyegetést)” [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992. 77, 87.; vö. Alkotmány 57. § (4) bekezdés, Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdés szerinti „jog” fogalom].
- [65] „A *nullum crimen sine lege* és a *nulla poena sine lege* alkotmányos alapelvek, amelyeknek számos büntetőjogi szabály adja meg jogszerű tartalmát. Ilyen szabály a bűncselekmény fogalomnak a Btk.-ban adott meghatározása, a büntetés és a büntetési rendszer törvényes fogalmai. A bűncselekmény fogalom ugyanúgy, mint a büntetés fogalma, az egyén büntetőjogi felelőssége és felelősségre vonása szempontjából döntő. Az egyén alkotmányos szabadságát, emberi jogait nem csak a büntetőjog különös részének tényállásai és büntetési tételek érinti, hanem alapvetően a büntetőjogi felelősség, a büntetéskiszabás és a büntethetőség összefüggő zárt szabályrendszere. A büntetőjogi felelősség minden szabályának módosulás, alapvetően és közvetlenül érinti az egyéni szabadságot és az egyén alkotmányos helyzetét.” [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992. 77, 86.]
- [66] „[A] bűncselekmények megállapítása törvényhozói kompetencia, s így a demokratikus többségi vélemény [...] érvényesülésének tere” [21/1996. (V.17.) AB határozat, ABH 1996. 74, 82.].
- [67] „Valamely magatartás bűncselekménnyé nyilvánítása [csakúgy, mint szabálysértéssé nyilvánítása (987/B/1990/3., ABH 1991. 527, 530.)], ezzel kapcsolatban társadalomra veszélyességének mérlegelése a jogalkotó feladata. Az Alkotmánybíróság ismét hangsúlyozza, hogy 21/1996. (V.17.) AB határozata szerint a bűncselekmények megállapítása törvényhozói kompetencia, s így a demokratikus többségi vélemény – és érzület – érvényesülésének tere [ABH 1996. 74, 82.]” [20/1999.(VI.25.) AB határozat, ABH 1999. 159, 163.]
- [68] „Az egyes bűncselekmények, és ezeken belül az alapeset, valamint a minősített eset szabályozása, a törvényi tényállási elemek, az egyes elkövetési magatartások, ezeken belül az egyes fordulatok, a kiemelt minősítő körülmények, valamint mindezekhez igazodóan a törvényi büntetési tételek meghatározása, mint a büntető anyagi jog tárgya, a jogalkotó – a törvényhozás – hatáskörébe tartozik.” [1427/B/1995. AB határozat, ABH 2000. 624, 626.]

Budapest, 2023. október 16.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László alkotmánybíró különvéleménye

- [69] A többségi döntést az alábbi okokból kifolyólag nem tudom támogatni.
- [70] 1. A jelen ügy kapcsán azt a kérdést, hogy az indítvány ténylegesen egy olyan jogértelmezést támad, amely az Alkotmánybíróság által nem vizsgálható felül, vagy pedig a támadott döntés valójában a *nullum crimen sine lege* elvének – és ezáltal az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésének – sérelmét valósítja meg, megítélésem szerint érdemi vizsgálat keretében lehetett volna megalapozottabban megítélni. Erre tekintettel inkább az alkotmányjogi befogadását tartottam volna indokoltnak.

- [71] 2. Megjegyzem továbbá, hogy – és ez is inkább az indítvány befogadásának irányába mutatott volna – az ügy kapcsán alappal merül fel az alkotmányos mulasztás megállapításának szükségessége is. Véleményem szerint az elektromos rollerek használatával kapcsolatban kétségtelenül érzékelhető jogbizonytalanság megszüntetésének legautentikusabb módja az lenne, ha ezen eszközök kategóriába sorolására és használatára nézve a jogszabályi szinten történő – évek óta tervezett – szabályozás megszületne.
- [72] Ez annál is inkább indokolt lenne, mivel ezen eszközöknek a jelenlegi, alapvetően az egyes jogalkalmazók gyakran egymásnak is ellentmondó jogértelmezésétől függő módon történő használhatósága nem csak bizonytalan helyzetet eredményez, de (amint a jelen ügyben a bíróságok által elfogadott jogértelmezés is) számos, akár alkotmányjogilag is releváns kérdést is felvet. Egyfelől fontos szempont ugyanis mások, így például a járdán való használat esetén a gyalogosok biztonsága; másfelől viszont az e-rollereknek a közúti forgalomba, az autók, tehergépjárművek, buszok közé „kényszerítése” – ami a kifogásolt bírói jogértelmezésből egyébként véleményem szerint szükségszerűen következne – az ezen rollereket használók testi épségét, sőt életét közvetlenül is veszélynek tenné ki [vö. élethez és a testi egészséghez való jog]. Ezen felül, bár a forgalomban alkoholos befolyásoltság alatt történő részvétel visszaszorítása kívánatos és alkotmányosan is védendő érdek lehet, az ezt biztosítani hivatott, most támadott jogértelmezés az e-rollerek mikénti besorolása kapcsán valójában több kérdést felvet, mint megválaszol.
- [73] 2.1. Például a KRESZ 5. §-a értelmében a közúti közlekedésben olyan járművel szabad csak részt venni, ami érvényes hatósági engedéllyel, rendszámablával, külön jogszabályban meghatározottak szerinti gépjármű-felelősségbiztosítással rendelkezik és megfelel a szintén külön jogszabályban előírt műszaki, környezetvédelmi és biztonsági feltételeknek. Mivel jogszabály külön az e-rollerekkel jelenleg nem foglalkozik, ezen eszközöknek a fenti rendelkezésekkel való kapcsolata sem tisztázott. Megjegyzem, amennyiben ezen eszközöket gépjárműnek/gépi meghajtású járműnek tekintjük, nem csak a járdán, de a hatályos KRESZ alapján sem a kerékpárúton, de még csak a kerékpár sávban sem lenne szabad közlekedni vele, csak és kizárólag a „rendes” forgalmi sávokban, az autók között. Ha pedig sem a járdán, kerékpárúton vagy a kerékpársávban (szükség esetén pedig a járdán); sem pedig – tekintettel a KRESZ 5. §-ára – a közúti forgalomban nem lehet velük közlekedni, az valójában a betiltással egyenértékű. Hazánkban becslések szerint jelenleg 60-70 ezer saját tulajdonban lévő elektromos roller van (plusz az ún. „bérrollerek”).
- [74] 2.2. A most vizsgált bírói értelmezés ezen felül olyan gyakorlati kérdéseket is felvet, mint például: miként minősül, ha valaki ittasan ugyan, kerékpárúton, esetleg járdán (ahol jelenleg ez sem jogszabály, sem pedig a jogalkalmazói gyakorlat által szintén nem tiltott) használja ezt a „gépjárművet” [a Btk. 236. §-ának tényállási eleme, hogy az ittas járművezetésnek közúton, vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton kell történnie]? Gépjárművel, gépi meghajtású járművel is igénybe lehet venni ezeket közlekedés céljára? Miért nem kötelező ezen eszközöket regisztrálni, ha gépi meghajtású járművek, illetve miért nem szankcionálják a hatóságok ennek hiányát is? Miért lehet velük akár közlekedési jártassági vizsga nélkül is közlekedni? Lehet ezekkel az eszközökkel akár autópályán is közlekedni stb.?
- [75] 2.3. Az elektromos rollerek jogi megítélésével kapcsolatos jogbizonytalanságra [vö. B) cikk (1) bekezdés] az is jól rávilágít, hogy sajtómegkeresésre a Technológiai és Ipari Minisztérium 2022-ben olyan közleményt adott ki, amelyben – szemben pl. a belügyminiszter által 2019-ben a parlamentben képviselői kérdésre adott válasszal – úgy foglalt állást, hogy értelmezésük szerint „a kérdéses eszközökre típusuktól függően a kerékpárok vagy a segédmotoros kerékpárok közlekedési szabályai alkalmazhatók”. Véleményem szerint ez is azt támasztja tehát alá, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság és jogbiztonság alkotmányos követelményének hatékony érvényesülését az szolgálná leginkább, ha a jogalkotó a véglegesség és egyértelműség igényével, jogszabályi szinten is tisztázná ezen eszközök jogi kategóriába tartozását.
- [76] 3. Összegezve: mindezekre tekintettel úgy gondolom, hogy a helyzet tisztázása érdekében az lenne a legkielégítőbb megoldás, ha a jogalkotó jogszabályban, külön is nevesítetten maga határozza meg, hogy hogyan kívánja kezelni az elektromos rollerek használatát (ha pedig az ezzel kapcsolatos döntésének függvényében ez szükségessé válik – lásd regisztráció, biztosítás, rendszám, jogosítvány stb. – megalkotja a további szükségesnek látszó jogszabályi előírásokat is). Véleményem szerint az elektromos rollerek használatával – és nem csak annak alkoholos befolyásoltság alatt történő esetével – összefüggésben a felmerülő számos (gyakorlati és alkotmányjogi megfontolásokat vegyesen felvető) kérdést és az ezekből fakadó jelenlegi jogbizonytalanságot a legadekvátabb módon a jogalkotó tudná megválaszolni. Erre tekintettel úgy vélem, a jelen ügy kapcsán mulasztással

előidézett alaptörvény-ellenesség megállapításának is helye lett volna; amelyre azonban az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint alkotmányjogi panasz eljárásban csak érdemi vizsgálat során, befogadást követően kerülhet sor, az indítvány visszautasítása mellett nem.

[77] A fenti okokból kifolyólag a visszautasítást tartalmazó végzést nem tudtam támogatni.

Budapest, 2023. október 16.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/551/2023.

